

१६. सण - आनंदाचा क्षण

- चित्र पाहा. वर्णन करा.

स्वाध्याय

- तुमच्या घरी कोणकोणते सण साजरे करतात ? तुम्हांला कोणता सण जास्त आवडतो ? त्या सणाचे वर्णन करा.
वर्णनासाठी प्रश्न – सणाचे नाव काय ? यावर्षी तो कोणत्या महिन्यात आहे ? त्या सणाची तयारी घरात कशी करतात ? कोण काय काय करते ? या सणाला तुमच्या घरी कोण कोण येते ? तुम्हांला हा सण का आवडतो ? वर्णन लिहा व वर्गात वाचून दाखवा.
- वर्गमित्रांकडून त्यांच्या घरी साजऱ्या केलेल्या सणाचे रीतिरिवाज माहीत करून घ्या.
- ईद, नाताळ असे विविध सण कसे साजरे करतात याची माहिती मिळवा. वहीत लिहा.

आम्ही असेही बोलतो

• वाचा.

१. “वर्षा, कुठे आहेस गं तू ?” दादाचा आवाज आला. “इथेच” वर्षा म्हणाली. “इथेच कुठे ? दिसत तर नाहीस.” दादा तिला शोधू लागला. “अरे, इकडे वर बघ. मी झाडावर बसलेय.” वर्षा दादाला बोलवू लागली.
२. चेतन दुकानात गेला. सोबत सोमू होता. चेतन दुकानातल्या काकूंना म्हणाला, “काकू, तुम्ही चिंचेच्या गोळ्या ठेवता ?” दुकानदार काकू म्हणाल्या, “आहेत की. किती देऊ ?” “सहा द्या.” चेतन म्हणाला. “मी टेकडीवर पळत जाण्याची शर्यत जिंकलो म्हणून मला तीन गोळ्या. हा सोमू दुसरा आला म्हणून याला दोन गोळ्या. आम्ही दोघं मिळून पाच गोळ्या घेणार आणि तो राजू आहे ना, तो तिसरा आला म्हणून त्याला फक्त एक गोळी.” “काय तुम्ही मुलं ? टेकडीवर पळण्याची शर्यत काय लावता ? अरे, शर्यत लावण्यापेक्षा तुम्ही सगळ्यांनी तर रोजच पळत टेकडीवर जायला पाहिजे.” गोळ्या देता देता काकू म्हणाल्या.

वरील दोन्ही प्रसंग नीट वाचा. दादा वर्षाला बोलावताना, ‘कुठे आहेस गं तू ?’ असे म्हणाला. वर्षा मात्र स्वतःविषयी बोलताना, ‘मी झाडावर बसलेय’ असे म्हणाली.

दुसऱ्या प्रसंगात चेतन काकूंना ‘तुम्ही’ म्हणाला. राजूविषयी बोलताना ‘तो’ असं म्हणाला. स्वतःविषयी बोलताना मात्र चेतनने ‘मी’ हा शब्द वापरला. तो आणि सोमूविषयी एकत्र बोलताना ‘आम्ही’ हा शब्द वापरला.

मराठी बोलताना आपण जेव्हा स्वतःविषयी बोलतो तेव्हा ‘मी’ असा शब्द वापरतो. आपल्यासह इतर काहीजणांबद्दल बोलायचे असेल, तर ‘आम्ही’ हा शब्द वापरतो. आपल्या मित्रमैत्रिणींशी बोलताना ‘तू’, ‘तुम्ही’ असे शब्द वापरले जातात. रिखावालेकाका, शिक्षक, मित्रमैत्रिणींचे आईबाबा अशा लोकांविषयी बोलताना ‘ते’, ‘त्या’ असे शब्द वापरतो.

स्वाध्याय

- खालील लोकांशी/लोकांविषयी बोलताना तुम्ही कोणते शब्द वापराल ते विचार करून लिहा.

व्यक्ती	व्यक्तीशी बोलताना	व्यक्तीविषयी बोलताना
आई	तू, तुला, तुझी	तिला, तिने
बाबा		
शिक्षक		
मैत्रिणीची आजी		
शाळेतील शिपाई		